

Ingen begærede Ordet.

Lovforslagets §§ 1—13 (se Tillæg C.) samt dets Overgang til tredje Behandling vedtoges uden Afstemning.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsættelse af første Behandling af Forslag til Lov om Tillæg til Lov af 22. April 1904 om Tilvejebning af Jordlodder for Landarbejdere.

Pedersen-Nyskov: Det foreliggende Lovforslag indeholder kun faa Bestemmelser, og det skal derfor kun være faa Ord, jeg skal sige derom. Jeg tvivler ikke om, at den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (Kr. Pedersen), som jeg antager, er Forslagets egentlige Ophavsmand, nærer en alvorlig Interesse for denne Sag, som han her har søgt at bringe frem som Lovforslag, men jeg kan ikke nægte, at dette Forslag synes mig ikke at anvise Vejen fremad. Det vilde ellers være i høj Grad glædeligt, om der kunde paavises andre og bedre Veje, ad hvilke det var muligt at opnaa det Formaal, som vi have for Øje: at skaffe Landarbejderne selvstændige Hjem og selvstændig Virksomhed, men jeg ser ikke, at dette Lovforslag giver noget som helst Bidrag til Løsning af den Opgave.

Den ærede Landbrugsminister har gjort opmærksom paa det uheldige i at give sig til at revidere Lovbestemmelser, som kun gælde i 5 Aar, og som have været indgaaende behandlede i begge Ting. Det vilde være uheldigt, om vi skulde komme ind paa den Praksis at søge at revidere disse kortvarige Love indenfor den korte Tid, for hvilken de ere gyldige. En anden Ting har den højtærede Minister ogsaa fremhævet, som jeg synes i høj Grad taler mod dette Lovforslag, nemlig at de Penge, som den sidst vedtagne Lov om Jordlodder for Landarbejdere stillede til Raadighed, nemlig 3 Mill. Kr. aarlig, nu vilde blive fuldt forbrugte. Efter den højtærede Ministers Oplysninger og efter alt, hvad der foreligger, er der ikke nogen som helst Tvivl om, at de 3 Millioner ville blive forbrugte i de kommende Aar. Men dog fortalte det ærede Medlem forleden Dag, at de Jordlodder, der blive oprettede efter den nu gældende Husmandslov, vare for smaa. Kommunerne, sagde han, vare betænkelige ved disse smaa Husmandsbrug, hvor Brugerne ikke kunde leve

selvstændigt. Sagen er dog den, at hvis disse Mænd ikke faa Jord og dog skulle leve ude paa Landet som Arbejdere, ville de endnu mindre kunne føre en selvstændig Tilværelse, end naar de faa et Jordstykke. Jeg tror heller ikke, at den Betænkelighed, som det ærede Medlem omtalte, at Kommunerne nærede, er synderlig udbredt.

Den ærede Ordfører sagde, at hvis man talte med disse Folk, som havde faaet Laan, sagde de, at de fortrøede, at de havde faaet disse Laan. Hvis det virkelig var almindeligt — det kan meget vel være, at der kan være enkelte, som sige det —, at de fortrøede det, kunde man være overbevist om, at denne Sag snart vilde gaa i Staa. Men det modsatte er jo Tilfældet. Og man maa dog huske paa, at de Landarbejdere, der skaffe sig denne Jord, ere ikke umyndige Børn, som ikke have Forstand paa, hvad det er, de gaa ind til. De maa dog handle under et vist Ansvar, og de have rig Lejlighed til at se sig for i Forvejen.

Jeg ser heller ikke, at det foreliggende Forslag i Virkeligheden forbedrer disse Forhold. Efter dette Lovforslag kan der vedblivende oprettes Brug, som det ærede Medlem vil kalde for smaa. De kunne være endnu mindre efter dette Lovforslag end efter den bestaaende Lov, og de kunne ogsaa være større, i Lovforslaget er der ikke sat nogen som helst Grænse for disse Jordlodder, og det forundrer mig, at det ærede Medlem for Sorø (Poul Christensen), der, da vi fornylig forhandlede Lovforslaget om Udlaan af Statslaanefonden til Udstykning af større Landejendomme, var saa bange for, at vi skulde komme til at støtte, hvad han kaldte Gaardmandsbrug — han vilde ikke være med til at yde Støtte til Brug, der oversteg 10,000 Kr. —, nu er med til at stille et Forslag, som slet ingen Grænse sætter. Det hedder i § 1, at Pengene kunne udlaanes til Kommuner til Oprettelse af mindre Landbrug til Bortfæstning. Men det ærede Medlem vil dog sikkert erkende, at mindre Landbrug godt kunne gaa op til 20,000 Kr. og derover. Følgen deraf vil blive, at disse Jordbrug ville ikke komme i Hænderne paa mindre bemidlede eller ubemidlede Landarbejdere. Der vil blive stillet større Fordringer til dem, der skulle overtage disse smaa Landbrug. Det er aabenbart Forslagsstillerens Mening, at de skulle være betydelig større end dem, som oprettes efter den nugældende Husmandslov. Der er derfor ingen Tvivl om, at